

Dissabte, 27 de gener de 2007

Xavier Vendrell

Una majoria per la independència (I)

El juliol del 2004, en el congrés nacional celebrat a Lleida, Esquerra va decidir comprovar l'estat de salut federal dels polítics espanyols i, més concretament, dels socialistes. En aquest sentit, vam optar per treballar en l'elaboració d'un Estatut de caràcter federalista acordat amb la resta de forces democràtiques catalanes. Evidentment, vam esmerçar tots els esforços, i en especial els del nostre portaveu parlamentari, Joan Ridaó, a assolir el consens al Parlament d'un Estatut com més ambiciós millor.

Després d'hores i hores de debat, el 30 de setembre de 2005, el Parlament de Catalunya aprovava un projecte d'Estatut que ens reconeixia com a nació, que ens garantia un sistema de finançament més just i que ens transferia competències importants com la gestió dels ports i aeroports. Aquell Estatut no era l'Estatut que la gent d'Esquerra voldríem. La nostra aspiració és poder aprovar, algun dia, la Constitució de la República Catalana. Avui per avui, però, encara no comptem amb la majoria democràtica necessària per fer-ho.

Des del primer moment, érem conscients que la ratificació d'aquest Estatut per part de les Corts espanyoles no seria un procés fàcil, malgrat el compromís del president Zapatero al Palau Sant Jordi. Tot i així, volíem comprovar fins on estaven disposats a arribar els governants espanyols i ho vam comprovar: no estaven disposats a moure's ni un mil·límetre. Continuaven instal·lats en l'Espanya unitària de sempre. Les proclames dels socialistes catalans, encapçalades pel president Maragall, segons les quals hi havia una Espanya amiga disposada a acceptar Catalunya com a nació dins l'Estat, es demostraven inequívocament errònies. L'Espanya federal no és possible. Per als independentistes catalans tampoc no era el més desitjable, però l'havíem acceptat com un primer graó dins del procés de construcció nacional. Un graó que només era possible pujar des de la unitat de les forces polítiques catalanes. La renúncia d'Artur Mas davant Zapatero va representar una cobertura ideal per als socialistes catalans, que tampoc no volien incomodar el president espanyol. Uns i altres acceptaven dòcilment la retallada que convertia un Estatut de tall federal en paper mullat. No ha hagut de passar ni un any per constatar que aquest Estatut frena qualsevol aspiració mínimament ambiciosa que ens pugui fer créixer.

Aquest debat ha tingut, però, dos efectes contradictoris; un, a curt termini, i l'altre, que ha de marcar els propers anys i -esperem- la història de la llibertat de Catalunya. El primer, el més negatiu, és el desassossec del catalanisme, ja que la seva il·lusió, brega i desgast han tingut un rendiment més aviat escàs. Això ho hem pogut comprovar amb el primer incompliment: la disposició addicional tercera, que, segons els defensors de les bondats de l'actual Estatut, ens havia de garantir una inversió justa de l'Estat. L'altre efecte, el positiu, és que una part important dels sectors emprenedors del nostre país ja tenen clar que cal internacionalitzar més encara l'economia catalana i dependre menys d'Espanya i del seu poder judicial, i que

cada cop més ciutadans i ciutadanes s'adonen, com es palesava a la manifestació del 18 de febrer, que Catalunya només té un camí: exercir el dret a decidir lliurement.

Un cop constatat aquest fet, no podem restar asseguts llepant-nos les ferides i confiar que, per ciència infusa, les coses canviaran. El que cal és engegar una nova etapa. Una etapa d'acumulació de forces per aconseguir una majoria social favorable a la independència. Això és, si ens agafem a la jurisprudència europea que va marcar el procés d'autodeterminació de Montenegro, un 55% dels vots emesos. I si pensem, en una primera etapa, en el Principat, amb una participació d'un 80% de l'electorat, vol dir aconseguir entre 2,5 i 3 milions de vots. Alguns independentistes creuen que aquesta xifra es pot aconseguir sumant els vots dels actuals electors de CiU i Esquerra, però aquests només en sumen 1,4 milions. Estem molt lluny, doncs, bo i suposant que tots ells votarien favorablement en aquest referèndum, que és molt suposar, d'aquests 3 milions de vots necessaris per guanyar al Principat. Queda clar, doncs, que hem de ser capaços d'incorporar en aquest projecte, també, persones que avui se senten representades per altres formacions polítiques com ICV i el PSC, o que simplement no voten i, sobretot, aquelles persones que encara avui consideren que la solució dels seus problemes passa per mantenir la nostra vinculació política amb l'Estat espanyol. Hem de ser capaços de demostrar-los que, justament la vinculació amb l'Estat espanyol, ha estat nefasta per als interessos dels catalans i les catalanes. No tota la nostra ciutadania és conscient de l'espoli econòmic que pateix la nació catalana, i això és així perquè els governs, pretesament nacionalistes, que han ostentat el poder durant 23 anys a la Generalitat, no han fet cap esforç pedagògic per vincular nació i benestar. Quan avui, des d'Esquerra, parlem del patriotisme social, parlem justament d'això. I d'això, del patriotisme social i de l'estratègia d'Esquerra per assolir la independència, en parlarem en la segona part d'aquest article.

(Publicat a l'Avui)
